

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 215 | Tarih 29 Temmuz- 4 Ağustos

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 63 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

1 Ağustos: Türk polisi son dört gün içinde 21 ilde 55 kişiyi Gülen hareketi ile bağlantılı oldukları iddiasıyla gözaltına aldı.

1 Ağustos: İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkındaki Kanun'a muhalefet" ve "örgüt üyeliği" iddiasıyla yürütülen soruşturma kapsamında aralarında Ege Tutuklu ve Hükümlü Yakınları Derneği (Ege TUHAYDER) Eş Başkanı Nilay Güleser'in de bulunduğu 6 kişi gözaltına alındı.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınmadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular

içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

30 Temmuz: MedyaRadar'ın internet sitesi www.medyaradar.com İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin kararıyla erişime engellendi.

31 Temmuz: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Netflix, MUBI ve BluTV'ye ahlaka aykırı içerik barındırdıkları gerekçesiyle idari yaptırım uyguladı.

31 Temmuz: Vergi ödemeyen büyük şirketlerin listesini paylaşan ekonomist Selçuk Geçer'in paylaşımına ve konuyla ilgili haberlere İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin kararıyla kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildi.

2 Ağustos: Savcılık, ülkedeki sokak köpeklerinin toplu olarak öldürülmesinin önünü açtığı gerekçesiyle eleştirilen bir yasaya destek veren milletvekillerini eleştiren ünlü oyuncu Berna Laçın hakkında soruşturma başlattı.

2 Ağustos: Halk Bankası Yönetim Kurulu Üyesi ve Cumhurbaşkanlığı Danışmanı Maksut Serim'in oğlu Yasin Ekrem Serim'in Lefkoşa Büyükelçiliği'ne atanmasının ardından, Yasin Ekrem Serim ile öldürülen kumarhane işletmecisi Halil Falyalı arasındaki ortaklığı kanıtladığı iddia edilen belgeye ilişkin haberlere İstanbul 10. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişim engeli getirildi.

3 Ağustos Instagram, Türkiye'nin terör örgütü olarak kabul ettiği bazı grupları öven içeriklerin sansürlenmesi talebinin Meta temsilcileri tarafından reddedilmesi nedeniyle Türkiye'de erişime engellendi.

İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI

29 Temmuz: Gülen hareketiyle bağlantılı olduğu iddiasıyla 12 yıldan fazla hapis cezasına çarptırılan ve Yargıtay'ın bir alt mahkemenin kararını bozmasının ardından Ankara savcılarının kaçma riski taşıdığı gerekçesiyle tahliyesine itiraz ettiği Türk insan hakları avukatı Metin Can Yılmaz yeniden tutuklandı.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

1 Ağustos: Türkiye'de Anayasa Mahkemesi, tutukluluğu yargı krizine yol açan bir muhalefet milletvekilinin milletvekilliğinin düşürülmesinin "yok hükmünde" olduğunu belirterek, derhal serbest bırakılması çağrılarını bir kez daha yineledi.

KÜRT AZINLIK

30 Temmuz: Türk polisi, Kürt yanlısı Halkların Demokrasi ve Eşitlik Partisi'nin (DEM Parti) il eş başkanları Veysi Dilekçi ve Gülşen Kurt ile birlikte Van'da çok sayıda kişiyi gözaltına aldı.

30 Temmuz: Kimliği belirsiz kişiler, Diyarbakır ve Van'da Kürtçe trafik işaretlerini tahrip ederek azınlık diline yönelik ırkçı bir saldırı gerçekleştirdiler.

1 Ağustos: Türk polisi, Diyarbakır'da bir düğünde Kürtçe şarkı çaldıkları gerekçesiyle beş kişiyi gözaltına aldı.

1 Ağustos: Şırnak Cumhuriyet Başsavcısı Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı, Kürt yanlısı Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi'nin (DEM Parti) 13 üyesi hakkında, Türkiye'nin güneydoğusundaki bir protesto sırasında Kürtçe marş söyledikleri gerekçesiyle soruşturma başlattı.

DİĞER AZINLIKLAR

3 Ağustos: İstanbul Kınalıada'da yaşayan Kınalıada Surp Krikor Lusavoriç Kilisesi eski yönetim kurulu başkanı Garo Kaprielyan, bölgedeki bir süpermarketin çalışanları tarafından ırkçı hakaretlere ve fiziksel saldırıya maruz kaldı.

CEZAEVİ KOŞULLARI

1 Ağustos: 22 Temmuz 2024 tarihinde Denizli Kocabaş D Tipi, T Tipi ve Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan

Mehmet Sorkun (57, e) zehirlenme nedeniyle ikinci kez hastaneye sevk edildikten sonra hayatını kaybetti.

MÜLTECİLER VE GÖÇMENLER

3 Ağustos: Afyon Belediye Başkanı Burcu Köksal, il genelinde başlatılan 'Halk Lokantası' uygulamasının açılışında, halk lokantalarının sadece vatandaşlara hizmet vereceğini açıkladı.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

31 Temmuz Kayseri Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Servisi'nde görevli bir sağlık çalışanı, muayene sırası kendisine gelmeden muayene olmak isteyen İncesu İlçe Emniyet Müdürü Remzi Yıldırım ve iki oğlu tarafından fiziksel şiddete maruz kaldı.

1 Ağustos: Türkiye'nin batısındaki Afyon ilinde bir cezaevinde tutuklu bulunan Mustafa Aytaç, kanser hastası olmasına ve ölüm olasılığının yüksek olduğunu gösteren sağlık raporuna rağmen cezaevinde tutulmaya devam ediyor.

2 Ağustos: Çarşamba günü Hakkari'de gözaltına alınan altı genç, polis tarafından kötü muameleye maruz kaldıklarını iddia etti.

3 Ağustos: Bolu F Tipi Cezaevi'nde bulunan hasta mahpus Yıldırım Demir'e, 1 hafta içinde geçirdiği mide kanaması nedeniyle 3 kez hastane acil servisine sevk edilmesine rağmen ihtiyacı olan ilaçlar verilmedi ve dahiliye bölümüne sevk edilmedi.